
Jak poznat nejlepší univerzitu?

Jak poznat nejlepší univerzitu?

Vydáním žebříčků vysokých škol otevřela MF DNES diskusi, jak HODNOTIT KVALITU univerzit a fakult. Přečtěte si, co rozhodovalo o pořadí škol.

V USA, Velké Británii, Francii či Německu mají všichni zájemci přístup k několika různým žebříčkům srovnávajícím vysoké školy. Jedním z obvyklých kritérií je počet vědeckých publikací pedagogů v prestižních mezinárodních časopisech. Svědčí o prestiži školy, hodnotě jejích diplomů a o tom, zda studenty vyučují světově uznávané kapacity. „Porovnávání podle vydaných článků je skutečně vysoce relevantní,“ potvrzuje profesor André Nieoullon, předseda jedné ze sekcí Národní rady univerzit francouzského Ministerstva vysokého školství a výzkumu.

Právě tento způsob MF DNES zvolila pro hodnocení českých veřejných vysokých škol. Žebříček pro ni sestavil profesor Josef Berger z Jihočeské univerzity, který vyučuje mimo jiné práci s vědeckými informacemi.

Protože podobné srovnání v Česku dosud chybělo a zahraniční kritéria (například počet Nobelových cen) nelze v českém prostředí použít, vytvořil profesor Berger vlastní metodologii podle zahraničních vzorů. „Vycházel jsem z mezinárodního diskusního fóra International Ranking Expert Group (IREG), které se zabývá právě hodnocením vysokých škol,“ vysvětluje Josef Berger.

Rozhodující byl počet publikací zahrnutých za rok 2006 v prestižní databázi Web of Knowledge vedené Institutem vědeckých informací (ISI) ve Filadelfii. Za každý článek, jenž byl v roce 2006 podepsán adresou univerzity či fakulty, získala daná instituce jeden bod. Zvýhodněny byly publikace v prestižních časopisech Nature a Science. Každá zajistila uvedené škole 50 bodů navíc. Součet všech bodů se vydělil velikostí školy podle počtu studentů. Tak vzniklo výsledné pořadí.

Žebříček, který vyšel v MF DNES poprvé ve středu 6. června, vyvolal v akademické obci diskusi a objevilo se několik námitek. Ty lze shrnout do tří okruhů: nesouhlas s metodikou, špatné podepisování článků ze strany pedagogů, které mohlo zkreslit výsledek, a poslední skupinu tvoří technické připomínky.

1 Proč právě 50 bodů pro Nature a Science?

Jednou z hlavních námitek bylo zvýhodnění časopisů Nature a Science. Proč vůbec dávat některému časopisu víc než jinému? „Pokud některá univerzita vydá malý počet prací, které mají vynikající kvalitu, je to relevantnější, než když má jiná univerzita mnoho publikací s velmi nízkým dopadem na vědeckou komunitu,“ říká profesor André Nieoullon.

Josef Berger vysvětluje, proč zvýhodnil právě Nature a Science, a to padesáti body. „Tyto časopisy jsou pro hodnocení důležité už řadu let. Podle kritérií, která vyplývají z fóra IREG, mají na celkovém hodnocení školy podíl 20 procent. O zbytku rozhodují Nobelovy ceny a další kritéria, která nelze v Česku použít. V českých podmínkách odpovídají publikace v Nature a Science 40 procentům z celkového hodnocení. Jejich váhu jsem odhadem stanovil na 50 bodů,“ popisuje Berger. „Ano, je to zjednodušení, ale důležité je, že pro všechny platí stejné kritérium.“

2 Učitelé nepiší adresu fakulty

O pořadí jednotlivých fakult rozhodovalo, pod kolika články je uvedena jejich adresa, tedy název zaměstnavatele autora. S námitkou, že byl počet publikací uveden nesprávně, se ozvalo několik fakult. Autoři prací se totiž někdy podepsali jen adresou univerzity, ne fakulty. Jindy naopak uvedli pouze katedru (součást fakulty).

Při vyhledávání údajů pro jednotlivé fakulty se tyto práce v konečném součtu neodrazily. „Důvody, proč někteří autoři někdy neuvedli svoji fakultu, která je zaměstnává, jsme neposuzovali, to by spíš mělo vysvětlit vedení fakult, kterým to vadí,“ říká profesor Berger. Účelem žebříčku skutečně nebylo vypátrat, kolik na dané fakultě vzniklo prací, o kterých vědecký svět neví, nebo si je s danou fakultou nespojuje. To by popíralo samotný smysl hodnocení, jež má odrážet mezinárodní prestiž fakult ve vědeckém světě.

3 Technické připomínky

Ve spolupráci s profesorem Josefem Bergerem zohlednila MF DNES požadavek Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně na přeřazení do jiného žebříčku.

„Zaměření fakulty je mezioborové, ale je pravda, že byla akreditována v oblasti společenskovedních a sociálních oborů,“ připouští Josef Berger. Fakulta byla přemístěna z tabulky ekonomických oborů do tabulky společenskovedních fakult. Její pořadí se však nezměnilo, i tam zůstává na 12. místě.

Nepřesnost ve výpočtu se vyskytla u koeficientu pro Fakultu strojní VŠB-Technickou univerzitu Ostrava. Šlo o numerickou chybu, která fakultu zvýhodnila. Po správném přepočtu se posunula v technických oborech z 9. na 21. místo. Koeficient brněnské pedagogické fakulty byl zařazen nesprávně, nově fakultu posunul na 7. místo. Podle velikosti bylo také upraveno pořadí fakult, ze kterých nevyšla žádná publikace.